Rok 1914.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 31. marca 1914.

Nr. 20.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa we Lwowie z 16. marca 1914 l. XVII. 34|1 w sprawie obrotu świń wewnątrz kraju i wywozu tych zwierząt do innych królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa.

A) Wywóz świń.

I. Wywóz świń rzeźnych do innych królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa jest wolny, gdyż w ogólności nie podlega żadnym specyalnym ograniczeniom, lecz tylko właściwym postanowieniom ustawy o zapobieganiu zaraźliwym chorobom zwierzęcym i ich tępieniu z 6. sierpnia 1909, Dz. p. p. L. 177, postanowieniom rozporządzenia wykonawczego z 15. października 1909, Dz. p. p. L. 178, względnie wydawanym od czasu do czasu na tej podstawie zarządzeniom władz z powodu poszczególnych wypadków zarazy, oraz przepisom obwieszczenia z 29. czerwca 1910, L. XVII. 5743/23.

II. Świnie użytkowe i hodowlane wolno wyprowadzać z Galicyi do królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa:

a) z wolnych od zarazy gmin i obszarów dworskich, gdzie obowiązuje stale znaczenie świń markami usznemi i prowa-

dzenie ich w ewidencyi (vide dział B. rozdział I.), jeżeli jest udowodnione:

1. że zwierzęta przeznaczone do wywozu przed wyprowadzeniem przebywały bez przerwy już jako przeznaczone markami usznemi, względnie od urodzenia w jednej z powyższych miejscowości najmniej 40 dni, i że dotycząca miejscowość w ciągu tego czasu była wolną od pomoru;

2. że nierogacizna taka nie pochodzi z zakupna dokonanego podczas krążenia (im Herumziehen), lub wogóle wbrew przepisom niniejszego obwieszczenia, lecz — o ile właściciel nie wyprowadza jej wprost ze swej zagrody bądźto we własnym zarządzie, bądź też za pośrednictwem rolniczej organizacyi zbytu zwierząt, której jest członkiem — nabytą została w miejscu pochodzenia świń przy ścisłem przestrzeganiu przepisów wyszczególnionych w dziale B, rozdział II. litera b), względnie na publicznym targu pozostającym pod dozorem lekarza weterynaryjnego i jeżeli zarówno miejscowość targowa, jak i stacya kolejowa, w której ma być nadaną, leżą w obrębie obszaru, gdzie obowiązuje znaczenie świń markami usznemi;

3. że świnie pochodzą z powiatów politycznych, w których leży stacya nadawcza, lub z powiatów sąsiednich, a w razie pochodzenia z dalszych powiatów politycznych zaopatrzone są paszportami, w których wiarygodność okoliczności wymienionych pod 1. i 2. potwierdzona jest przez urzędowego lekarza weterynaryjnego powiatu, z którego świnie pochodzą.

W obszarze, gdzie obowiązuje znaczenie świń markami usznemi, winni prowadzący kataster (ewidencyę), na paszportach na świnie użytkowe i hodowlane posiadające wymagane warunki wywozu poza granice kraju, umieszczać zawsze potwierdzenie opatrzone pieczęcią i własnoręcznym swym podpisem, że według katastru dotycząca nierogacizna opatrzona markami usznemi, względnie od urodzenia rzeczywiście przebywała bez przerwy w ostatnich 40 dniach w miejscowości wydania paszportu i że miejscowość ta w tym czasie była wolną od pomoru, oraz, że zwierzęta nie pochodzą z zakupna podczas krążenia (im Herumziehen).

Komisye targowe, lekarze weterynaryjni powiatowi i inni lekarze weterynaryjni mają przy każdej nadarzającej się sposobności, a zwłaszcza w czasie pełnienia nadzoru fachowego w miejscowościach targowych, leżących w obrębie tego obszaru przekonywać się o prawdziwości dat, pieczęci, podpisów, jak niemniej wzmiankowanych w poprzednim ustępie poświadczeń, któremi zaopatrzone są paszporty na świnie użytkowe i hodowlane, nabyte na targu w celu wywozu pozu granice kraju i wykonanie tej czynności potwierdzać na odwrotnej stronie paszportów;

b) z wolnych od zarazy gmin (obszarów dworskich), obszaru, gdzie nie obowiązuje stale znaczenie świń markami usznemi i prowadzenie ich w ewidencyi, pod warunkiem, że świnie przeznaczone na wywóz będą urzędownie opatrzone na koszt strony markami usznemi,

trzymane zupełnie osobno przez 40 dni w obserwacyi weterynaryjno-policyjnej i po upływie tego czasu okażą się zupełnie niepodejrzanemi o zarazę, tudzież jeżeli miejscowość, skąd się je wyprowadza, od 40 dni była wolną od pomoru.

Wyjątek stanowią świnie **hodowlane** w chlewniach zarodowych, które pozostają pod kontrolą krajowych Towarzystw rolniczych i utrzymują wszystkie świnie w stałej ewidencyi połączonej ze znaczeniem zwierząt markami usznemi lub tatuowaniem, o tyle, że świnie hodowlane z takich chlewni można wysyłać do innych krajów koronnych także bez 40-dniowej obserwacyi weterynarskiej, jeżeli przebywały w tej samej chlewni bez przerwy co najmniej ostatnie 40 dni, bezpośrednio przed wywozem z miejsca pochodzenia zostały uznane przez urzędowego lekarza weterynaryjnego za zdrowe i niepodejrzane i przy tej sposobności oznaczone na koszt strony urzędownie markami usznemi, oraz jeżeli miejscowość ich pochodzenia jest od 40 dni wolna od pomoru.

Chcący wyprowadzić świnie użytkowe, lub hodowlane z obszarów wspomnianych pod b) do innych krajów koronnych winien pisemnie, lub ustnie zgłosić to we właściwem c. k. Starostwie (Magistracie) i złożyć odpowiednią kwotę na marki uszne. Starostwo (Magistrat) zarządzi bez zwłoki co potrzeba, celem poznaczenia i wzięcia zgłoszonych świń w obserwacyę, względnie dopełnienia innych warunków wywozu.

Na paszportach wydanych na takie świnie ma być dopełnienie warunków wywozu stwierdzone przez właściwego lekarza weterynaryjnego urzędowego, względnie jego zastępcę, dostawa zaś takich świń do stacyi nadawczej ma się odbywać na wozach pod dozorem policyjnym na koszt strony.

Świń użytkowych, lub hodowlanych legitymowanych paszportami nie odpowiadającymi warunkom przytoczonym pod a) względnie b) i wogóle wbrew powyżej wyszczególnionym wymogom nie wolno pod żadnym pozorem wyprowadzać, albo dopuścić do transportu kolejowego, celem wywozu do innych krajów koronnych.

Posyłki świń użytkowych i hodowlanych odpowiadające warunkom wymaganym w niniejszem obwieszczeniu załadowane do wagonów przy zachowaniu weterynarno policyjnych przepisów, mają być ze stacyi nadawczej bez doładowywania i przeładowywania po drodze (z wyjątkiem przypadków elementarnych) przewiezione wprost do stacyi odbiorczej, a kierowanie takich posyłek do innego aniżeli pierwotne miejsce ich przeznaczenia, może się odbywać tylko za specyalnem pozwoleniem c. k. Namiestnictwa.

Lekarz weterynaryjny, interweniujący przy ładowaniu świń w stacyi nadawczej, ma oprócz wyniku oględzin zaznaczyć na paszportach, że świnie przeznaczone są do użytku lub chowu (zu Nutzungs- bezw. Zuchtzwecken) i potwierdzić wiarygodność dat i klazul umieszczonych na paszportach, a o odejściu każdej posyłki takich świń zawiadomić telegraficznie na koszt strony władzę polityczną pierwszej instancyi miejsca przeznaczenia zwierząt, podając ilość świń, stacyę końcową, nazwisko i miejsce zamieszkania adresata.

B. Obrót świń wewnątrz kraju.

Celem zapobieżenia zawlekaniu pomoru (zarazy) świń względnie rozwlekaniu tej zarazy przez obrót świń i umożliwienia wywozu także nierogacizny użytkowej i hodowlanej poza granice kraju zarządza się na zasadzie §§ 2 7, 10, 23, 24 i 25 ustawy z 6. sierpnia 1909, i rozporządzenia wykonawczego z 15. października 1909, do § 7, tudzież do rozdziału IV. tytuł „Pomór (zaraza) świń“ powołanej ustawy Dz. p. p. L. 177 i 178 co następuje:

I. Dla miejscowości położonych w pasie pogranicznym od strony Rosyi:

W miejscowościach położonych w pasie pogranicznym od strony Rosyi, objętych załączonym wykazem ·/., mają być wszystkie świnie oznaczone na prawem uchu marką uszną systemu Dudzińskiego i utrzymywane w ewidencyi według przyległej instrukcyi ·/.

Załącznik I. do obwieszczenia.

Załącznik II. do obwieszczenia.

Od obowiązku oznaczania markami usznemi zwolnione są jedynie prosięta w pierwszych 4 tygodniach życia, lochy prośne w ostatnim miesiącu ciężarności aż do końca drugiego tygodnia po oprosieniu, tudzież świnie świeżo wykastrowane aż do czasu ich wyzdrowienia t. j. mniej więcej do 3 tygodni po kastracyi.

Jeżeli jednak świnie takie mają być wyprowadzone na targ, przetarg, wystawę, lub pokaz zwierząt, przeprowadzone do innej gminy z powodu zmiany stałego miejsca pobytu, lub nadane do przewozu koleją, albo statkami, natenczas muszą być poznaczone markami usznemi, mimo, że przyczyna dla której markowanie odroczono, jeszcze istnieje.

W miejscowościach wzmiankowanych w ustępie 1. posiadacze świń są obowiązani:

1. zgłaszać w ciągu 48 godzin ustnie lub pisemnie u prowadzącego ewidencyę każdy przybytek i ubytek w stanie nierogacizny, jakoteż wszelką zamierzoną trwałą zmianę stanowiska świń i oddawać mu paszporty, któremi zaopatrzone były świnie nowowprowadzone, niemniej paszporty pobrane na świnie, które nazad do zagrody wróciły;

2. donosić mu w tym samym terminie o każdym wypadku zagubienia, lub zepsucia się marki usznej i oddawać marki przypadkowo odpadłe lub zużyte;

3. być pomocnym prowadzącemu ewidencyę przy zakładaniu marek usznych;

4. dozwolić jemu, jako też kontrolującej żandarmeryi i organom politycznych władz powiatowych na każde ich żądanie i w każdej chwili wstępu do wszystkich lokalności stajennych i udzielać im wyjaśnień o wszelkich stosunkach tyczących się stanu i pochodzenia świń.

Posiadaczowi świń nie wolno umieszczać innych cech i znaków dla celów prywatnych na tem uchu świni, na którem z urzędu ma być założona marka uszna.

Posiadacze świń, jakoteż prowadzący kataster są osobiście odpowiedzialni za wszelkie nadużycia markami, za ich podrabianie, rozmyślne odjęcie lub psucie i t. d.

Marki do oznaczania świń są własnością rządową i będą dostarczane kosztem Skarbu Państwa.

Do legitymowania świń w miejscowościach wymienionych w ustępie 1. używane być mają blankiety paszportowe koloru zielonego, które gminy (obszary dworskie) nabywać będą w c. k. Starostwach w sposób dotychczasowy a Magistrat miasta Krakowa wprost w Ekonomacie c. k. Namiestnictwa.

Gminy i obszary dworskie obowiązane są wykonywać, względnie dopilnować wykonywania tych środków.

II. Dla całego kraju:

a) W całej Galicyi zabrania się:

1. puszczania świń samopas t. j. bez należytego nadzoru (wałęsania się);

2. tak zwanego handlu domokrążnego żywą nierogacizną bez różnicy wieku, czyli kupowania, sprzedaży, lub prowadzenia świń, chodząc i jeżdżąc od miejscowości do miejscowości z wyjątkiem targów i od zagrody do zagrody względnie od pastwiska do pastwiska.

Nie uważa się jednak za handel domokrążny, jeżeli rolnicy, lub hodowcy nie trudniący się handlem świń wykarmioną u siebie nierogaciznę wysyłają ze swych obejść (pastwisk) wprost na targi, lub do rzeźni większych miejsc konsumcyjnych jako posyłkę zbiorową, czy to we własnym zarządzie, czy też za pośrednictwem rolniczego stowarzyszenia zbytu zwierząt, którego są członkami, albo jeżeli nabytą wspólnie nierogaciznę użytkową, lub hodowlana, rozdzielają między swych wspólników względnie członków w celach wypasu, lub dalszego chowu.

Atoli rolnicy i hodowcy zamierzający wysłać taką zbiorową posyłkę świń na targi, lub do rzeźni większych miejsc konsumcyjnych obowiązani są postarać się u wydającego paszport w miejscu pochodzenia zwierząt o umieszczenie na odwrotnej stronie każdego paszportu klauzuli stwierdzającej nie tylko przeznaczenie zwierząt, lecz także okoliczność, że wyprowadzający zwierzę rzeczywiście u siebie wykarmił.

Klauzula ta opiewać ma następująco:

„Niniejszem stwierdzam, że opisane na odwrotnej stronie zwierzę (ta) posiadacz rzeczywiście u siebie wykarmił i że zwierzę (ta) to (te) wysłane

być ma (mają) wprost na targ (do rzeźni) w . . . . w posyłce zbiorowej zorganizowanej przez posiadaczy (przez rolnicze stowarzyszenie zbytu zwierząt w . . . . do którego posiadacz jako członek należy).

. . . . dnia . . . . . . 19 .

Pieczęć. Podpis wydającego paszport".

Posyłki zbiorowe świń, co do których nie dopełniono tego warunku będą kwestyonowane;

3. odbywania targów pokątnych na świnie, czyli spędzania świń z różnych zagród (pastwisk), lub różnych gmin na miejsca leżące poza obrębem targowicy zwierzęcej, lub też na targowicę zwierzęcą w dniach nie objętych koncesyą targową i wystawiania ich tam na sprzedaż, a niemniej sprzedawania i skupowania podczas drogi, lub chwilowego postoju nierogacizny pędzonej, lub wiezionej kołowo na targ, do stacyi kolejowej, lub wprost do rzeźni.

Posiadacz, który nabył świnię na targowicy, ma się postarać o stwierdzenie tego przez umieszczenie na odnośnym paszporcie klauzuli następującej treści:

„X. X. nabył dnia . . . . 19 . . na targu w . . . . i prowadzi do . . . . .

(podpis członka komisyi targowej).

Komisya targowa jest obowiązana na żądanie strony umieścić bezpłatnie na paszporcie tę klauzulę;

4. wchodzenia do obcych chlewów stajen i ubikacyi, w których się trzyma świnie: handlarzom świń, ich pomocnikom, zgońcom, rzeźnikom, masarzom, miśkarzom i w ogóle osobom, które przez swe zatrudnienie mają do czynienia z cudzą nierogacizną, jak agenci i mężowie zaufania spółek zbytu zwierząt i t. p.;

5. pędzenia trzody chlewnej przez większe przestrzenie kraju.

Zwierzęta te wolno z zachowaniem przepisów weterynarno-policyjnych pędzić pieszo z miejscowości jednego powiatu politycznego tylko do miejscowości tego samego, lub sąsiedniego powiatu politycznego.

Do powiatów politycznych dalej położonych, wolno świnie tylko przewozić koleją, lub wozami o zaprzęgach końskich.

Świnie przypędzone z jednego powiatu politycznego na targowicę, znajdującą się w sąsiednim powiecie politycznym, lub przewiezione na targowicę koleją, albo wozami z dalszych powiatów, mogą być z tej targowicy odpędzone do którejkolwiek miejscowości bezpośrednio przylegającego powiatu, jeżeli są zaopatrzone legalnymi paszportami z klauzulą podpisaną przez lekarza

weterynaryjnego pełniącego nadzór targowy, że ich stan zdrowia jest zupełnie niepodejrzany;

6. pędzenia świń rzeźnych przywiezionych koleją z rampy kolejowej. Świnie takie — o ile do rzeźni niema toru kolejowego — mają być z ładowni kolejowej przewożone do miejsca przeznaczenia (zakładu rzeźnianego) na specyalnych wozach, które przynależne c. k. Starostwo (Magistrat) uzna za odpowiednie. Wozy należy po każdorazowem użyciu dokładnie oczyścić i odrazić pod dozorem dotyczącego lekarza weterynaryjnego.

b) Zakupno nierogacizny na jednem obejściu (pastwisku) na chów, utrzymanie, rzeź, lub eksport jest przy zachowaniu przepisów ogólnych o obrocie tych zwierząt i nadal dozwolone pod warunkiem, że osoby zamierzające zakupić nierogaciznę na pewnem obejściu zgłosić się mają poprzód u wydającego paszporty celem poinformowania się, czy ze względu na chwilowy stan zarazy obrót świń w tej zagrodzie nie podlega jakim ograniczeniom, a w razie wyprowadzenia zakupionych zwierząt poza obręb miejsca pochodzenia postarać się o umieszczenie na odwrotnej stronie każdego paszportu następującej klauzuli:

„Świnia (nie) opisana (e) na odwrotnej stronie pochodzi (ą) z obejścia gospodarza . . . . . . Nr, domu . . . . Nabywca . . . . . z . . . . prowadzi ją (je) do . . . . z przeznaczeniem na chów (utrzymanie, rzeź, eksport).

. . . . . dnia . . . . 19 . .

Pieczęć. Podpis wydającego paszport".

Szczegóły zawarte w tej klauzuli uwidocznić należy każdym razem w jukstach paszportowych.

Świnie nabyte na obejściach z ominięciem tych przepisów będą kwestyonowane.

c) Obrót świń przeznaczonych do handlu i eksportu, które znajdują się w posiadaniu osób trudniących się handlem świń podlega następującym ograniczeniom:

1. Świnie takie wolno wystawiać na sprzedaż i przetrzymywać prócz uznanych przez władzę targowic zwierzęcych, jedynie tylko w koncesyonowanych stajniach handlowych.

Przetrzymywanie tych świń dozwolone jest nadto w chlewach spędowych, jednak sprzedaż świń w takich chlewach, wyjąwszy wypadki sprzedaży całego stada, jest bezwarunkowo wzbroniona.

2. Stajnie handlowe i chlewy spędowe muszą pod względem położenia, budowy i wewnętrznego urządzenia odpowiadać wymogom weterynaryjnym i sanitarnym i być uznane przez władzę polityczną I. instancyi jako nadające się do tego celu.

Na każdej stajni handlowej, względnie chlewie spędowym znajdować się ma tablica z nazwiskiem jej posiada i napisem: „Stajnia handlowa (spędowa) nierogacizny zatwierdzona przez c. k. Starostwo (Magistrat)".

Stajnie handlowe i chlewy spędowe, względnie ich przedziały, chodniki i podwórza należy po każdem użyciu dokładnie oczyścić i odkazić mlekiem wapiennem pod dozorem miejscowego oglądacza zwierząt. Przed dokonaniem tych czynności nie wolno w nich umieszczać nowych zwierząt.

W razie zaniedbania tych środków ostrożności ma naczelnik gminy zarządzić na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza stajni odpowiednie jej oczyszczenie i odkażenie, a winnych przedstawić władzy politycznej I. instancyi do ukarania.

3. Handlarze zajmujący się rozsprzedażą świń w kraju, lub ich upoważnieni zastępcy, są obowiązani prowadzić na osobnych arkuszach sporządzonych według przyległego wzoru ·/. dokładny rejestr każdego stada znajdującego się w ich posiadaniu z uwidocznieniem pochodzenia zwierząt, daty odsprzedaży świń, tudzież nazwiska i miejsca zamieszkania nabywców.

Załącznik III. do obwieszczenia.

Po rozsprzedaniu wszystkich świń danego stada ma handlarz dotyczący arkusz oddać bezzwłocznie naczelnikowi tej gminy, gdzie rozsprzedaż ukończono, a ten przedłożyć go ma natychmiast c. k. Starostwu.

4. Handlarze świń, lub ich upoważnieni zastępcy mają donosić bez zwłoki miejscowemu oglądaczowi zwierząt o każdem wprowadzeniu świń do stajen handlowych, lub chlewów spędowych i wręczyć mu dotyczące paszporty.

Oglądacz obowiązany jest skontrolować natychmiast transport tak co do stanu zdrowia zwierząt, jak i zgodności sztuk i opisu tychże z podanemi w paszportach i sprawdzić ewentualnie także daty rejestru prowadzonego przez handlarza, a o każdej przeszkodzie w dopuszczeniu zwierząt do dalszego obrotu donosić zaraz naczelnikowi gminy, celem wydania odpowiednich zarządzeń.

Wynik badania powinien oglądacz uwidocznić na odwrotnej stronie każdego paszportu, a o dokonanej kontroli prowadzić osobne zapiski z uwzględnieniem nazwiska handlarza, daty doniesienia i przeprowadzonego badania, tudzież ilości badanych świń.

Przed dokonaniem tego badania, względnie kontroli nie wolno świń rozsprzedawać, wyprowadzać ich ze stajen handlowych, względnie spędowych w jakimkolwiek celu, ani też wprowadzać tam nowych sztuk.

5. Świnie pomieszczone w stajniach handlowych, lub chlewach spędowych podlegają co 5 dni rewizyi miejscowego oglądacza bydła, której wynik uwidocznić należy na każdym paszporcie z przytoczeniem daty dokonanej rewizyi.

6 Handlarze świń, lub ich upoważnieni zastępcy obowiązani są także donosić bezzwłocznie naczelnikowi gminy o każdym wypadku choroby wewnętrznej, tudzież o każdym wypadku padnięcia zwierząt zaszłym między ich

świniami bez względu na to, czy one są pomieszczone w stajniach handlowych, czy chlewach spędowych, a zarazem wstrzymać dalszą rozsprzedaż, wyprowadzanie i wprowadzanie świń z tych względnie do tych stajen i chlewów, aż do dalszego zarządzenia naczelnika gminy, który w takich razach zastosować się ma ściśle do przepisów § 20 ustawy o chorobach stadnych z 6. sierpnia 1909, Dz. p. p. L. 177.

7. Wozy użyte do transportu świń będących własnością handlarzy, należy po każdorazowem użyciu dokładnie oczyścić i odkazić mlekiem wapiennem pod dozorem miejscowego oglądacza zwierząt, ewentualnie przy zastosowaniu środków przymusowych wzmiankowanych powyżej w punkcie 2. ustęp 4.

d) Pod względem obrotu świń w tuczarniach utrzymywanych przez handlarzy nierogacizny, spółki mleczarskie i samoistne zakłady przeróbki nabiału, tudzież we wszystkich większych tuczarniach trzody chlewnej prowadzonych w sposób zarobkowy obowiązują następujące przepisy:

1. posiadacze świń, lub ich upoważnieni zastępcy mają prowadzić na arkuszach sporządzonych według wzoru podanego pod c) punkt 3, dokładną ewidencyę stanu nierogacizny z uwidocznieniem jej pochodzenia, oraz daty przyrostu i ubytku;

2. o każdem wprowadzeniu świń do tuczarni obowiązani są posiadacze, lub ich upoważnieni zastępcy donosić natychmiast miejscowemu oglądaczowi zwierząt, który prócz stanu zdrowia wprowadzonych sztuk zbadać ma dokładnie dotyczące paszporty i skontrolować zapiski arkusza ewidencyjnego świń prowadzonego przez posiadacza, a o dostrzeżeniu podejrzanych objawów chorobowych, oraz innych nieprawidłowości donosić naczelnikowi gminy;

3. świnie znajdujące się w tuczarni podlegają co 10 dni rewizyi miejscowego oglądacza zwierząt, której wynik podobnie jak wynik badania wzmiankowanego w punkcie 2 uwidocznić należy z przytoczeniem daty nie tylko na każdym paszporcie, lecz także na arkuszu ewidencyjnym;

4. posiadacze świń, lub ich upoważnieni zastępcy są nadto obowiązani donosić bezzwłocznie naczelnikowi gminy o każdem podejrzanem wypadku zachorowania, lub padnięcia nierogacizny w tuczarni i aż do dalszego zarządzenia tego naczelnika wstrzymać dalsze wprowadzanie i wyprowadzanie trzody chlewnej z dotyczącego, względnie na dotyczące obejście;

5. za tuczarnię świń prowadzoną w sposób zarobkowy uważa się każdą tuczarnię nierogacizny obliczoną na zysk, która nie stanowi ubocznej gałęzi gospodarstwa rolnego, lub mleczarstwa, lecz prowadzona jest jako samoistne przedsiębiorstwo.

Powyższe postanowienia wchodzą w życie dnia 1. kwietnia 1914

Z dniem wejścia życie tych postanowień tracą moc obowiązującą tut. obwieszczenia z 10. września 1908, L. 118.528 i 29. czerwca 1910, L. XVII. 5856.

Przekroczenia tego obwieszczenia karane będą według przepisów ustawy z 6. sierpnia 1909, Dz. p. p. L. 177.

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, 16. marca 1914.

C. k. Namiestnik:

Korytowski w. r.

Załącznik I. do obwieszczenia Nam. l. XVII. 34/1 ex 1914.

Wykaz

gmin i obszarów dworskich, które leżą w pasie, gdzie ma być prowadzona ewidencya i znaczenie świń markami usznemi.

Powiat polityczny	Powiat sądowy	Gminy i obszary dworskie
Chrzanów	—	Wszystkie gminy i obszary dworskie należące do powiatu politycznego.
Kraków	—	dtto
Miasto Kraków	—	Dzielnice położone po lewym brzegu Wisły.

Powiat polityczny	Powiat sądowy	Gminy i obszary dworskie
Bochnia	Bochnia	Barczków, Bessów, Bieńkowice, Cerekiew, Drwinia, Dziewin, Grobla, Niedary, Popędzyna, Świniarów, Trawniki, Uście solne, Wola Drwińska, Wrzępia, Wyżyce.
	Niepołomice	Brzezie, Chobot, Chrość, Dąbrowa, Niepołomice, Podborze, Podłęże, Staniątki, Szarów, Wola Batorska, Wola Zabierzowska, Zabierzów.
Brzesko	Radłów	Dąbrówka Morska, Dołęga, Górka, Kopacze Księże, Kwików, Niedzieliska, Pojawie, Rajsko, Rylowa, Rząchowa, Strzelce Wielkie, Strzelce Małe, Szczurowa, Wola Przemykowska, Zaborów.
Dąbrowa	Dąbrowa	Bolesław, Borki, Brzezówka, Ćwików, Dąbrowica, Dąbrówki Breńskie, Dalastowice, Grądy, Kanna, Kupienin, Kuzie, Laskówka Dalastowska, Łęka Żabiecka, Łęka Szczucińska, Lubasz, Maniów, Mędrzechów, Odment, Pawłów, Radwan, Samocice, Skrzynka, Słupiec, Strojców, Suchy Grunt, Świdrówka, Świebodzin, Szczucin, Tonie, Wójcina, Wola Szczucińska, Wulka Grądzka, Wulka Mędrzechowska, Zabrnie, Załuże.
	Żabno	Bieniaszowice, Biskupice, Borusowa, Demblin, Goruszów, Gręboszów, Hubenice, Jadowniki Mokre, Jagodniki, Janikowice, Karsy, Kłyż, Kozłów, Lubiczko, Miechowice Małe, Miechowice Wielkie, Nowopole, Paluszyce, Pierszyce, Podlipie, Siedliszowice, Sikorzyce, Ujście Jezuickie, Wietrzychowice, Wola Gręboszowska, Wola Rogowska, Wola Żelichowska, Zalipie, Zawierzbie, Żelichów.

Powiat polityczny	Powiat sądowy	Gminy i obszary dworskie
Mielec	Mielec	Borki Nizińskie, Borowa, Brzyście, Gawłuszowice, Gliny Małe, Jaślany, Kębłów, Kliszów, Krzemienica, Młodochów, Ostrowek, Padew Kolonia, Padew Narodowa, Pławo, Przykop, Różniaty, Sadkowa Góra, Wojków, Wola Zdakowska, Zaduszniki, Zarównie.
	Radomyśl	Breń Osuchowski, Czermin, Gliny Wielkie, Górki, Hohenbach, Kawęczyn, Łysaków, Łysakówek, Otałęż, Surowa, Szafranów, Wola Otałęzka, Wola Wadowska, Ziempniów.
Tarnobrzeg	Rozwadów	Antoniów, Brandwica, Charzewice, Chwałowice, Dąbrowa Rzeczycka, Jastkowice, Kotowa Wola, Majdan Zbydniowski, Motycze Poduchowne, Motycze Szlacheckie, Nowiny, Orzechów, Pilchów, Pniów, Radomyśl n. Sanem, Rozwadów, Rzeczyca Długa, Rzeczyca Okrągła, Skowierzyn, Turbia, Witkowice, Wola Rzeczycka, Wrzawy, Żabno, Zaleszany, Zbydniów.
	Tarnobrzeg	Baranów, Chmielów, Cygany, Dąbrowica, Domacyny, Dymitrów Duży, Dymitrów Mały, Dzików, Furmany, Gorzyce, Jadachy, Kajmów, Koćmierzów, Machów, Miechocin, Mokrzyszów, Nadbrzezie, Nagnajów, Ocice, Ostrówek, Siedleszany, Siedlce, Skopanie, Sobów, Sokolniki, Stale, Suchorzów, Tarnobrzeg, Trześń, Wielowieś, Zakrzów, Wola Gołego, Zalesie Gorzyckie, Zarzekowice, Żupawa.

Powiat polityczny	Powiat sądowy	Gminy i obszary dworskie
Nisko	Nisko	Groble, Jeżowe, Kończyce, Kopki. Koziarnia, Łętownia, Nowa Wieś, Nowosielec, Pławo, Przędzel, Rudnik, Stróża, Tarnogóra, Wulka Łętowska.
	Ulanów	Bieliniec, Bieliny, Borki, Bukowina, Dąbrowica, Dąbrówka, Domostawa, Glinianka, Golce, Huta Deręgowska, Jarocin, Kąty, Kłyżów, Kurzyna Mała, Kurzyna Wielka, Majdan Golczański, Mostki, Pysznica, Rauchersdorf, Studzieniec, Szyperki, Ulanów, Wulka Bielińska, Wulka Tanewska, Zarzecze, Żdżary.
Łańcut	Leżajsk	Baranówka, Brzoza Królewska, Brzyska Wola, Dornbach, Giedlarowa, Gillershof, Hucisko, Jastrzębiec, Jelna, Königsberg, Kuryłówka, Leżajsk, Łukowa, Ożanna, Przychojec, Ruda, Rzuchów, Sarzyna, Siedlanka, Staremiasto, Wierzawice, Wola Zarczycka.
Jarosław	Sieniawa	Adamówka, Cieplice, Dąbrowica, Dobcza, Dobra, Krasne, Majdan Sieniawski, Pawłowa, Piskorowice, Rudka, Słoboda.
Cieszanów	Cieszanów	Chlewiska, Cieszanów, Gorajec, Freifeld, Huta Różaniecka, Huta Stara, Kadłubiska, Lipsko, Łowcza, Lubliniec Nowy, Lubliniec Stary, Łukawica, Moszczanica, Narol miasto, Narol wieś, Niemstów, Nowe Sioło, Płażów, Ruda Różaniecka, Ułazów, Wola Wielka, Żuków.
	Lubaczów	Cewków, Dachnów, Dzików Nowy, Dzików Stary, Futory, Milków.

Powiat polityczny	Powiat sądowy	Gminy i obszary dworskie
Rawa Ruska	Rawa Ruska	Bełzec, Hrebenne, Huta Lubycka, Kornie, Lubycza Kniazie, Lubycza Królewska miasteczko, Lubycza Królewska wieś, Mosty Małe, Rzyczki, Teniatyska.
	Uhnów	Dyniska, Domaszów, Józefówka, Karów, Korczmin, Korczów, Krzewica, Machnów, Michałówka, Nowosiółki-Kardynalskie, Nowosiółki-przednie, Ostobuż, Poddubce, Rzeczyca, Sałasze, Staje, Szczepiatyn, Tarnoszyn, Uhnów, Ulhówek, Wasylów, Wierzbica, Woronów, Zastawie, Żurawce.
Sokal	Bełz	Bezejów, Budynin, Cebłów, Chłopiatyn, Dłużniów, Horodyszcze Waręzkie, Hulcze, Kościaszyn, Leszczków, Liski, Liwcze, Machnówek, Myców, Oserdów, Piwowszczyzna, Przemysłów, Przewodów, Rusin, Siebieczów, Sulimów, Tuszków, Waręż miasto, Waręż wieś, Wierzbiąż, Winniki, Worochta, Wyżłów, Żabcze, Żniatyn.
	Sokal	Baranie Peretoki, Bobiatyn, Bojanice, Byszów, Chorobrów, Cieląż, Hatowice, Horbków, Horodłowice, Ilkowice, Komarów, Konotopy, Kopytów, Korczyn, Leszczatów, Łubów, Łuczyce, Mianowice, Moszków, Nuśmice, Opulsko, Perespa, Perwiatycze, Pieczygóry, Rozdzałów, Sawczyn, Skomorochy, Sokal, Spasów, Starogród, Steniatyn, Świtarzów, Szarpańce, Szmitków, Tartaków miasto, Tartaków wieś, Tartakowiec, Torki, Tudorkowice, Uhrynów, Ulwówek, Wojsławice, Wolica Komarowa, Zboiska, Zubków.

Powiat polityczny	Powiat sądowy	Gminy i obszary dworskie
Radziechów	Łopatyn	Wszystkie gminy i obszary dworskie należące do powiatu sądowego a mianowicie: Baryryłów, Batyjów, Bordulaki, Chmielno, Hrycowola, Kustyń, Laszków, Łopatyn, Manastyrek Brodzki, Mikołajów, Podmanastyrek, Romanówka ad Szczurowice, Ruda Brodzka, Rudenko Lackie, Rudenko Ruskie, Smarzów, Stanisławczyk, Stołpin, Strzemilcze, Szczurowice, Toporów, Trójca, Turze, Uwin, Zawidcze.
	Radziechów	Hanunin, Józefow, Kulików, Mukanie, Niemiłów, Ordów, Peratyn, Płowe, Radziechów, Romanówka ad Stojanów, Sabinówka, Sienków, Środopolce, Stojanów, Suszno, Tewczyce, Wolica Baryłowa, Wulka Suszańska.
Brody	—	Wszystkie gminy i obszary dworskie należące do powiatu politycznego.
Zborów	Załoźce	Wszystkie gminy i obszary dworskie należące do powiatu sądowego a mianowicie: Batków, Blich, Czystopady, Gontowa, Hnidawa, Łukawiec, Markopol, Milno, Panasówka, Podbereźce, Ratyszcze, Reniów, Seretce, Trościaniec Wielki, Wertełka, Zagórze, Załoźce.
	Zborów	Białogłowy, Nesterowce, Neterpińce.
Tarnopol	Tarnopol	Czerniechów, Ditkowce, Dubowce, Hładki, Horodyszcze, Ihrowica, Iwaczów Dolny, Iwaczów Górny, Jankowce, Kurniki Szlachcinieckie, Łozowa, Małaszowce, Mszaniec, Nosowce, Obarzańce, Pleskowce, Płotycz, Stechnikowce, Szlachcińce, Zarudzie.

Powiat polityczny	Powiat sądowy	Gminy i obszary dworskie
Zbaraż	—	Wszystkie gminy i obszary dworskie należące do powiatu politycznego.
Skałat	—	dtto
Husiatyn	—	dtto
Czortków	Czortków	Dawidkowce.
Borszczów	—	Wszystkie gminy i obszary dworskie należące do powiatu politycznego.

Instrukcya

o prowadzeniu katastru i oznaczaniu świń markami usznemi.

1. Cel oznaczania markami usznemi i prowadzenia ewidencyi świń.

Oznaczanie świń markami usznemi i prowadzenie ich w ewidencyi ma, jako środek weterynaryjno-policyjny, na celu stwierdzenie tożsamości poszczególnych sztuk i wykrycie miejsca, z którego pochodzą, oraz ich posiadacza, a w dalszem następstwie zapewnienie należytej kontroli nad obrotem tych zwierząt i ułatwienie dochodzenia za źródłem zarazy.

2. Markowanie świń.

W miejscowościach, gdzie obowiązuje przymus markowania i utrzymywania świń w ewidencyi, mają być wszystkie świnie oznaczone na prawem uchu markami usznemi systemu Dudzińskiego, których dostarczy bezpłatnie władza polityczna powiatowa.

Używanie do tego celu innych marek lub umieszczanie na tem uchu innych znaków w celach prywatnych jest wzbronione.

Od obowiązku oznaczania markami usznemi zwolnione są: nowonarodzone prosięta w pierwszych 4 tygodniach życia, lochy prośne w ostatnim miesiącu ciężarności aż do końca drugiego tygodnia po oprosieniu, tudzież świnie świeżo wykastrowane aż do czasu ich wyzdrowienia, t. j. mniej więcej do 3 tygodni po kastracyi.

Jeżeli jednak świnie takie mają być wyprowadzone na targ, przetarg, wystawę lub pokaz zwierząt, przeprowadzone do innej gminy z powodu zmiany stałego miejsca pobytu lub nadane do przewozu koleją albo statkami, natenczas muszą być poznaczone markami usznemi, mimo, że przyczyna, dla której markowanie odroczono, jeszcze istnieje.

Marki uszne, o których wyżej mowa, sporządzone są z metalu i składają się z dwóch głównych części, a to: z części sztyletowej i kapelusika. W skład części sztyletowej wchodzi tarcza metalowa okrągła i złączony z nią nieruchomo sztylecik, który służy do przebicia muszli usznej. Na zewnętrznej powierzchni tarczy wybite są dwa rzędy liczb, z których górny z literą „G“ oznacza numer gminy, a dolny liczbę porządkową świni. U sztylecika rozróżniamy grot, czyli część górną zbudowaną w kształcie trójkątnego stożka

posiadającego ostre brzegi i trzonek czyli część dolną walcowatą umocowaną nieruchomo w tarczy.

Kapelusik ma, jak sama nazwa wskazuje, kształt kapelusza, na którego kryzie wyryta jest literami nazwa powiatu politycznego. Spód kapelusika zakryty jest blaszką, w której mieści się otwór trójkątny dla wprowadzenia grotu sztylecika. Ponad tą blaszką znajduje się wewnątrz kapelusika druga blaszka ruchoma z otworem okrągłym w paru miejscach ponacinanym, którego średnica jest mniejsza od długości każdego z boków opisanego wyżej otworu trójkątnego. Blaszka ta stanowi właściwy zamek marki, gdyż wprowadzony przez jej otwór grot sztylecika, posiadając podstawę szerszą od średnicy tego otworu, zaskakuje swemi narożami za jego brzeg i nie pozwala się wyciągnąć bez zepsucia marki.

Do zakładania marek usznych dostarcza fabryka Dudzińskiego bezpłatnie odpowiednio sporządzone kleszcze. U kleszczy rozróżniamy dwie szczęki, t. j. górną i dolną i dwa ramiona rozchylające się samoczynnie za pomocą umieszczonej między niemi sprężyny stalowej. Na wewnętrznej powierzchni szczęki górnej kleszczy, na końcu jej odśrodkowym znajduje się płytkie wgłębienie służące do przyjęcia tarczy sztyletowej. Szczęka dolna posiada na końcu odśrodkowym wycięcie w kształcie litery „U“ dla pomieszczenia denka kapelusika. Każda szczęka zaopatrzona jest nadto w urządzenie służące do przytrzymywania części sztyletowej względnie kapelusika marki we właściwem położeniu. Jest to podłużna elastyczna blaszka, przytwierdzona do wewnętrznej powierzchni szczęki w ten sposób, że koniec jej dośrodkowy złączony jest nieruchomo ze szczęką, a koniec odśrodkowy widełkowato rozszczepiony jest wolny i tworzy z końcem odśrodkowym szczęki szczelinę, przez którą wsunąć można część sztyletową względnie kapelusik marki do zagłębienia względnie widełek szczęki.

Chcąc założyć świni markę uszną umieszcza się część sztyletową marki między wewnętrzną powierzchnią szczęki górnej a blaszką tej szczęki tak, aby tarcza spoczywała w zagłębieniu szczęki, a trzon sztyletu opierał się o podstawę widełek blaszki. Następnie osadza się kapelusik w szczelinie między wewnętrzną powierzchnią szczęki dolnej a blaszką tej szczęki w ten sposób, by denko kapelusika znalazło się we widełkach szczęki. Wkońcu reguluje się jeszcze położenie sztylecika i kapelusika tak, aby przy zbliżeniu szczęk kleszczy nietylko koniec sztyletu wpadał prosto w trójkątny otwór blaszki zakrywającej spód kapelusika, lecz także boki tego otworu ułożone były równolegle do ścian grotu sztylecika.

Skoro to uskuteczniono, można już przystąpić do nałożenia marki na ucho świni. W tym celu wprowadza się ucho między szczęki kleszczy uzbrojonych w część sztyletową i kapelusik marki, a po dojściu do miejsca, gdzie ma być założona marka, ściska się nagłym ruchem prawej ręki ramiona kleszczy tak silnie, aby grot sztylecika nietylko przebił ucho i przeszedł przez

trójkątny otwór dna kapelusika, lecz także przecisnął się przez okrągły otwór ruchomej blaszki znajdującej się w kapelusiku i zaskoczył po za jego brzeg. Ponieważ to zaskakiwanie odbywa się zawsze z wyraźnym trzaskiem, przeto łatwo jest rozpoznać, kiedy marka została zamknięta. Aby jednak nie było pod tym względem żadnej wątpliwości, należy każdym razem wykonać próbę, polegającą na tej właściwości marek, że przy zamkniętej marce można kapelusik obracać z łatwością na trzonie sztylecika, jak koło na osi. Gdy zatem ujmiemy palcami jednej ręki tarczę części sztyletowej marki, a palcami drugiej ręki kapelusik i zaczniemy obracać i gdy obrót ten da się z łatwością wykonać, wówczas możemy być pewni, że marka jest należycie zamknięta. W przeciwnym razie należy markę powtórnie docisnąć kleszczami, postępując w sposób wyżej podany.

Marka uszna powinna być założona na uchu zwierzęcia zawsze w ten sposób, aby tarcza części sztyletowej z wybitemi na niej numerami gminy i świni znajdowała się na zewnętrznej, a kapelusik z nazwą powiatu na wewnętrznej powierzchni muszli usznej.

Marki nie powinno się zakładać na końcu ani na żadnym z brzegów ucha, a to z tego powodu, że marka w tych miejscach założona może być łatwo z ucha wyrwana, a nadto w razie umieszczenia jej na końcu ucha może kaleczyć oko zwierzęcia, zwłaszcza u świń o długich i obwisłych uszach.

Trzeba też pamiętać o tem, by przy zakładaniu marki nie skaleczyć sztylecikiem żyły usznej lub nie przebić jej na wskróś, bo w ten sposób spowodować można nietylko niepotrzebne krwawienie, lecz także utrudnić gojenie rany. Ominąć zaś żyłę uszną jest bardzo łatwo, gdyż tak jej gałąź główna, jak i poboczne występują na czystem uchu bardzo widocznie, a często nawet wystają nad powierzchnię ucha.

Dla uniknięcia tych komplikacyi należy zakładać marki w pośrodku i w pobliżu nasady ucha tak, aby sztylet przechodził przez środkowy fałd znajdujący się po wewnętrznej stronie ucha, gdyż w tem położeniu wykluczone jest zupełnie okaleczenie oczu markami i zranienie żyły usznej sztylecikiem marki, a niebezpieczeństwo wyrwania marki z ucha jest możliwie najmniejsze.

Ucho, na którem ma być złożona marka, powinno być czysto wymyte mydłem, aby rana powstała przez przebicie ucha sztyletem marki prędko zgoić się mogła. W miarę potrzeby można nadto przed założeniem marki odkazić ucho jednym ze środków desinfekcyjnych n. p. 3 procentowym roztworem kreoliny.

Zakładanie marek uskuteczniać należy z reguły na zwierzeciu stojącem najlepiej podczas karmienia. Osseski (prosięta cyckowe) bierze się zazwyczaj na ręce i tak przytrzymuje. Nigdy zaś nie powinno się ich przytrzymywać między nogami, a to dla uniknięcia ewentualnego uszkodzenia zwierzęcia.

Do zakładania marki staje się po prawej stronie zwierzęcia i ująwszy lewą ręką prawe jego ucho, wprowadza między szczęki kleszczy, które się prawą ręką zaciska.

Świnie, którym świeżo założono marki, należy trzymać przez pierwszych parę dni na suchej i czystej ściółce.

Po założeniu marki ma prowadzący kataster zapisać zaraz w katastrze numera tej marki tak, jak one są na niej wybite, płeć świni (locha czy wieprz względnie knur), oraz imię i nazwisko posiadacza.

3. Prowadzenie katastru czyli ewidencyi świń.

Dobrze prowadzony kataster powinien zawierać szczegóły pozwalające stwierdzić nietylko każdoczesną ilość świń w zagrodzie, lecz także tożsamość świń tej zagrody ze świniami zapisanemi w katastrze.

Nadto powinien kataster uwidaczniać każdoczesne zmiany stanu świń spowodowane przybytkiem lub ubytkiem zwierząt i wyjaśniać powody tych zmian, a co do zwierząt nowowprowadzonych wskazywać także miejscowość ich pochodzenia.

Wreszcie zadaniem katastru jest zapobiegać wprowadzaniu w obrót zwierząt chorych i podejrzanych, a tam, gdzie to zaszło, ułatwiać wykrycie takich zwierząt i wyłączenie ich z obrotu.

Załącznik I. do instrukcyi. Kataster świń prowadzić należy według dołączonego wzoru ⁒. na drukach, których udzieli bezpłatnie władza polityczna powiatowa. Druki te wydawane będą w formie zeszytów, opatrzonych pieczęcią i klauzulą tej władzy, uwidaczniającą słowami liczbę stron.

Zapisywanie świń do katastru odbywać się ma według liczb porządkowych numerów domu.

Dla każdego gospodarza bez względu na to, czy w danej chwili posiada świnie, czy nie, należy pozostawić w katastrze co najmniej jedną kartkę, a dla zamożniejszych, handlujących świniami i t. p., u których stan świń ulega ciągłym zmianom, przeznaczyć dwie lub więcej kartek.

Jeżeli pod jednym numerem domu mieszka dwóch lub więcej gospodarzy, należy dla każdego przeznaczyć w katastrze osobną stronicę, wpisując w nagłówku ten sam numer domu.

W razie wyprowadzenia się pod inny numer, należy kataster na dotyczącej stronicy podkreślić i po wykreśleniu w nagłówku nazwiska posiadacza, zanotować w „Uwadze“, że wyprowadził się z pod numeru „X“ pod numer „Y“, lub do gminy „Z“. Poniżej tej podkreślonej części wpisuje się nazwisko posiadacza, który się na miejsce poprzednika wprowadził i zaciąga do katastru jego stan świń.

Przy końcu katastru należy pozostawić kilka niezapełnionych kartek na wypadek, gdyby wskutek wypełnienia kartki przeznaczonej dla pewnej zagrody brakło miejsca do dalszego zapisywania.

Gdy zeszyt katastru wskutek wpisywania tak został wypełniony, że niema w nim już kartek wolnych, wówczas należy założyć nowy kataster.

Wszelkie zapiski w katastrze uskuteczniać należy atramentem, pismem wyraźnem i czytelnem, nie wolno zaś do tego celu używać ołówków nawet chemicznych. Nie wolno też w katastrze nic przekreślać, prócz numerów marek świń, które ubyły oraz numerów marek zgubionych lub zepsutych (patrz wzór katastru), ani też czynić w nim żadnych poprawek z wyjątkiem urzędowych sprostowań. Nie wolno wreszcie w katastrze nic wyskrobywać ani wycierać.

Do katastru wpisane być muszą wszystkie świnie bez względu na ich wiek, płeć i przeznaczenie. Ilość świń podana w kolumnie IV. katastru musi się zawsze i wszędzie zgadzać z istotnym stanem świń znajdujących się w zagrodzie posiadacza wymienionego w nagłówku. W tej kolumnie nie może figurować więcej ani mniej świń, niż jest w zagrodzie dotyczącego posiadacza i nie mogą być wymienione inne numera marek usznych aniżeli te, jakie mają swinie znajdujace się w tej zagrodzie.

Przed wpisaniem do katastru powinna być każda świnia oznaczona marką uszną, której numer uwidocznić należy w rubryce trzeciej kolumny IV. katastru.

Wyjątek stanowią świnie zwolnione czasowo od przymusu oznaczenia markami usznemi (rozdział 2 ustęp 3. instrukcyi), które wpisuje się do kastru bez poprzedniego oznaczenia markami usznemi, podając w „Uwadze“ (kolumna V.) powód, dla którego ich nie zamarkowano.

Jeżeli jednak świnie takie zostaną oznaczone markami usznemi wskutek zamierzonego wyprowadzenia na targ, przetarg wystawę lub pokaz zwierząt, przeprowadzenia do innej gminy z powodu zmiany stałego miejsca pobytu lub nadania do przewozu koleją, albo statkami, natenczas uwidocznić należy w katastrze także numera marek, któremi je poznaczono.

P r z y w p i s y w a n i u p r z y b y t k u i u b y t k u ś w i ń p o s t ę p o w a ć n a l e ż y w s p o s ó b n a s t ę p u j ą c y:

S z t u k i n o w o n a b y t e ma prowadzący kataster przed wpisaniem oglądnąć i przez porównanie stwierdzić, czy płeć, wiek, maść i numer marki usznej zgłoszonej do katastru świni zgadza się z opisem podanym w przedłożonym przez posiadacza paszporcie.

Dopiero po stwierdzeniu tych szczegółów i niepodejrzanego stanu zdrowia świń, a przedewszystkiem po przekonaniu się, że numer marki tkwiącej w uchu nabytej świni zgadza się z numerem marki podanym w paszporcie, prowadzący kataster wpisać może zgłoszoną świnię do katastru, wypełniając kolumnę I., II. i III. Na odwrotnej stronie przedłożonego paszportu należy w takich

wypadkach uwidocznić imię i nazwisko obecnego posiadacza, numer domu, gdzie świnię umieszczono i datę zgłoszenia do katastru.

Paszporty na świnie, które przybyły i zostały wpisane do katastru, ma prowadzący kataster celem łatwiejszego przeglądu nawlekać na nić w porządku chronologicznym t. j. takim, w jakim świnie były zgłaszane, przekreślać je na krzyż i co pół roku odsyłać w drodze służbowej politycznej władzy powiatowej.

Paszporty, których numer marki usznej nie zgadza się z numerem marki tkwiącej w uchu świni, powinien prowadzący kataster przedkładać również tej władzy, a dotyczące świnie wpisać w kolumnę I., II. i III. katastru, przyczem w kolumnie II. w rubryce z nagłówkiem „Miejsce wydania paszportu“ przytoczyć należy daty wręczonego paszportu a w rubryce „Uwaga“ uwidocznić co zaszło, t. j. napisać, że paszport z powodu niezgodności numeru marki usznej z numerem podanym w paszporcie przedłożono władzy politycznej powiatowej.

Aż do czasu przeprowadzenia w tej sprawie dochodzenia przez powyższą władzę nie wolno na zakwestyonowane świnie wydawać paszportu, ani też dopuścić ich do wolnego obrotu.

Tak samo postąpić należy ze świńmi zgłoszonymi do katastru, które przyprowadzono bez paszportu, lecz z markami w uszach i ze świńmi, które są wprawdzie zaopatrzone w paszporty z wypisanemi na nich numerami marek usznych, lecz marek tych w uszach nie mają.

Świń, zgłoszonych do katastru bez marek w uszach i bez paszportów, albo za paszportami, w których opis zwierzęcia nie jest zgodny z rzeczywistością, słowem, świń podejrzanego pochodzenia do katastru wpisywać i zaopatrywać markami nie można, ale należy je — podobnie jak i świnie, u których sprawdzono objawy wzniecające podejrzenie jednej z chorób zaraźliwych objętych ustawą — odosobnić i poddać pod dozór urzędowy, a zawiadamiając równocześnie o tem co zaszło władzę polityczną powiatową, czekać na dalsze zarządzenia.

Przy zgłaszaniu do katastru świń z powiatów lub z gmin, w których znaczenie markami usznemi nie obowiązuje, należy po sprawdzeniu na podstawie paszportu tożsamości i niepodejrzanego stanu zdrowia i pochodzenia zgłoszonej świni wpisać ją do katastru i wypełnić odnośne rubryki, przyczem w rubryce kolumny II. pod nagłówkiem: „znak nabytej świni — marka uszna“ uwidocznić, że świnia była bez marki, wyrazami: „bez znaku, lub bez marki“, a następnie wprowadzoną świnię oznaczyć miejscową marką i wpisać ją w rubrykę kolumny IV. z nagłówkiem „oznaczonych markami usznemi“.

Przy wpisywaniu do katastru świń z obcych powiatów należy wpisywać w kolumnie II. w rubryce z nagłówkiem „znak nabytej świni“ prócz numerów marki także nazwę powiatu, wyciśniętą na części nakrywkowej marki usznej. Nazwy powiatu nie potrzeba wpisywać tylko wtenczas, jeżeli nazwa

powiatu wyciśnięta na marce usznej jest ta sama co nazwa powiatu, w którem kataster się prowadzi.

To samo dotyczy wypełniania rubryki w kolumnie II. katastru z nagłówkiem „miejsce wydania paszportu“ w której oprócz nazwy gminy, wymienić należy i nazwę powiatu, jeżeli gmina wydająca paszport znajduje się w innym powiecie.

W razie nabycia świń w miejscu, pisze się w kolumnie II. w rubryce pod nagłówkiem „miejsce wydania poszportu (kupił w miejscu)“ krótko: z pod Nr. domu n. p. 123.

Przy zgłaszaniu prosiąt nowo-narodzonych wypełnia się tylko kolumnę pierwszą, dwie pierwsze rubryki kolumny II. z nagłówkiem „przybyło świń z powodu urodzenia“, oraz dwie pierwsze rubryki kolumny IV., przyczem w uwadze katastru pisze się tyle a tyle ossesków (cyckowych prosiąt).

Jeżeli nastąpił ubytek świń przez zabicie, lub padnięcie, albo sprzedaż natenczas ilość i rodzaj ubytych świń wciąga się w rubryki odpowiednie kolumny III. wpisując równocześnie w rubryce pierwszej i drugiej kolumny IV. ilość i rodzaj pozostałych świń, a w rubryce trzeciej tej kolumny numera marek, jakiemi pozostałe świnie są zaopatrzone.

Gdy sprzedano świnię do tej samej miejscowości pod inny numer, wówczas należy w kolumnie III. w rubryce z nagłówkiem „znak marki usznej świni, która ubyła, względnie dzień wydania i liczba protokołu paszportu“ zanotować numer domu pod który ją sprzedano n. p. „pod Nr. 76“.

Prócz numerów marek w kolumnie IV. w rubryce pod nagłówkiem „oznaczonych markami usznemi“, odnoszących się do świń, które z jakiegokolwiek powodu ubyły i które równocześnie zostały wypisane w rubrykach kolumny III., nie wolno pod żadnym warunkiem przekreślać innych numerów marek. Ale i te przekreślenia powinny być tak uskutecznione, ażeby w każdym czasie numera marek można było z łatwością i dokładnie odczytać.

W uwadze katastru prócz powyżej wymienionych zapisków należy uwidaczniać także: jeżeli ubytek w ogólnym stanie świń nastąpił skutkiem zabicia świń na własną potrzebę, jeżeli — co często się zdarza — maciora zadusiła jedno, lub więcej nowonarodzonych prosiąt, jeżeli świnia markę zgubiła i założono jej inną, przyczem podać należy numer zagubionej marki i nowo założonej oraz datę założenia. Wreszcie notować się powinno w uwadze katastru datę doniesienia do władzy politycznej powiatowej o padnięciu świni, lub rozmyślnem zepsuciu marki, tudzież dzień, miesiąc i rok zaopatrzenia nowonarodzonych prosiąt w marki uszne, umieszczając tę notatkę obok wypisanych dotyczących marek usznych.

4. Osoby upoważnione do prowadzenia katastru i markowania świń.

Markowanie i prowadzenie katastru świń należy w regule do naczelników gmin.

Starostwo w porozumieniu z Wydziałem powiatowym może jednak czynność tę poruczyć gminnym oglądaczom zwierząt zaprzysiężonym według do-
Załącznik II. do instrukcyi. łączonej roty./·.

W miejscowościach rozleglejszych można markowanie i prowadzenie katastru świń powierzyć większej liczbie oglądaczy i założyć dla poszczególnych dzielnic, względnie części tych miejscowości osobny kataster.

Obszary dworskie mogą w zasadzie prowadzić kataster osobno. Jednak w interesie sprawy jest pożądanem, aby w gminie i na obszarze dworskim prowadziła kataster jedna i ta sama osoba.

Osoby, którym poruczono prowadzenie katastru i oznaczanie świń markami usznemi mają w wykonywaniu tych czynności stosować się ściśle do przepisów niniejszej instrukcyi. oraz wskazówek przełożonych Władz.

Osobom takim nie wolno bez wiedzy przełożonej władzy politycznej powiatowej wydalać się na dłuższy czas z miejsca siedziby, ani też wyręczać się innemi niepowołanemi osobami. O każdym wypadku ich choroby, lub innej przeszkody w pełnieniu służby ma Zwierzchność gminna donosić natychmiast c. k. Starostwu i przedstawić odpowiedniego kandydata na zastępcę.

Prowadzący kataster są nadto obowiązani:

a) przechowywać pod zamknięciem księgę katastru, marki uszne i kleszcze do markowania świń, oraz paszporty na zwierzęta przybyłe względnie te, które do miejscowości nazad powróciły.

b) markować osobiście świnie i uskuteczniać własnoręcznie wszelkie wpisy do katastru,

c) przekonywać się przy każdej sposobności, czy stan świń zapisany w katastrze zgadza się ze stanem w pojedynczych zagrodach i czy wogóle posiadacze stosują się do przepisów o markowaniu i prowadzeniu świń w ewidencyi, a winnych zaniedbania, lub przekroczenia tych przepisów przedstawiać władzy politycznej powiatowej w drodze urzędowej do ukarania,

d) wszelkie sprostowania w katastrze świń zaopatrywać uwagą: „sprostowano“ datą kiedy tego sprostowania dokonano i własnoręcznym podpisem,

e) czuwać nad tem, aby zamawiano u władzy politycznej powiatowej zawczasu potrzebne marki uszne, względnie protokoły katastru,

f) zachowywać się względem stron przyzwoicie i uprzejmie,

g) donosić Zwierzchności gminnej o każdym wypadku choroby stadnej świn objętej ustawą, lub jej podejrzeniu.

Prowadzącym kataster nie wolno za wykonywanie powierzonych im czynności służbowych żądać, ani przyjmować od posiadaczy świń, lub innych interesowanych osób pod żadnym pozorem jakiegokolwiek wynagrodzenia.

Wszelkie nadużycie służbowe, lub zaniedbanie obowiązków przez prowadzących katastar pociąga za sobą natychmiastowe usunięcie ich od czynności i ukaranie według przepisów dyscyplinarnych względnie postanowień rozporządzenia ministeryalnego z 30. września 1857 Dz. p. p. L. 198.

5. Nadzór i kontrola nad katastrem i markowaniem świń.

Wykonywanie kontroli nad należytem przestrzeganiem przepisów o markowaniu i prowadzeniu ewidencyi świń spoczywa w pierwszym rzędzie na naczelnikach gmin, którzy w myśl § 4. ustawy z dnia 30. kwietnia 1870. Dz. p. p. L. 68, obowiązani są w poruczonym zakresie działania współdziałać w zarządzeniach mających na celu zapobieganie zawlekaniu zarazy.

Nadto winny tak organa weterynaryjne władz politycznych powiatowych, jak i organa c. k. Żandarmeryi przekonywać się podczas każdej bytności w gminach o wykonywaniu przez posiadaczy świń, prowadzących kataster i naczelników gmin ciążących na nich w tym względzie obowiązków.

Wykonanie kontroli katastru należy każdym razem uwidocznić w księdze katastru z przytoczeniem daty kontroli, a o wszelkich zaniedbaniach i nadużyciach donosić właściwej władzy politycznej powiatowej, która zarządzi co należy, celem usunięcia złego.

W y

stanu świń ______________ Jana Bałka ______________

I.	II.											
Dzień zgłoszenia do katastru	Przybyło świń z powodu						Ubyło świń z powodu					
	urodzenia		nabycia				padnięcia		zabicia		sprzedaży	
	samców	samic	samców	samic	Znak nabytej świni (marka uszna)	Miejsce wydania paszportu (kupił w miejscu)	samców	samic	samców	samic	samców	samic
W dniu zaprowadzenia katastru 1/7 1914												
5/7 "	6	4										
8/7 "							2	1				
15/7 "									1			
23/7 "											1	1
5/8 "												
7/8 "											3	2
11/8 "											1	1
19/8 "								1				
10/10 "			2		jeden $\frac{57}{162}$ Kamionka, drugi bez znaku.	Zacisze 362 p. Żółkiew Chołojów 624 p. Kamionka						
26/10 "				2	$\frac{1}{272}$ $\frac{1}{268}$	Z pod Nr. 128						
25/11 "									1			

i znaczenia świń markami usznemi. (L. Nam. XVII. 34/1 ex 1914).

k a z

Nr. domu 1

III. Znak marki usznej świni, która ubyła względnie dzień wydania i liczba protokołu paszportu	IV. Zatem obecny stan świń, który musi się w każdym czasie zgadzać z istotnym stanem świń w zagrodzie: samców	samic	oznaczonych markami usznemi	V. U W A G A (dzień kontroli etc.)
	2	3	$\frac{1}{42}$ $\frac{1}{47}$ $\frac{1}{49}$ $\frac{1}{80}$ $\frac{1}{99}$	
	8	7	$\frac{1}{42}$ $\frac{1}{47}$ $\frac{1}{49}$ $\frac{1}{80}$ $\frac{1}{99}$	10 prosiąt cyckowych, więc nieznaczone.
prosięta cyckowe	6	6	$\frac{1}{42}$ ~~$\frac{1}{47}$~~ $\frac{1}{49}$ $\frac{1}{80}$ $\frac{1}{99}$	3 prosięta locha udusiła. Zawiadomiono c. k. Starostwo.
$\frac{1}{47}$	5	6	$\frac{1}{42}$ ~~$\frac{1}{49}$~~ $\frac{1}{80}$ ~~$\frac{1}{99}$~~	Zabił wieprza na wesele (lub tem podobne).
$\frac{1}{49}$ $\frac{1}{99}$ dnia $^{21}/_{7}$ 1914 lp. 321 i 322	4	5	$\frac{1}{42}$ ~~$\frac{1}{80}$~~ $\frac{1}{245}$	Markę $\frac{1}{80}$ zgubiono. Założono d. $^{30}/_{7}$ 1914 markę $\frac{1}{245}$
	4	5	$\frac{1}{42}$ $\frac{1}{245}$ ~~$\frac{1}{271}$~~ ~~$\frac{1}{281}$~~ $\frac{1}{288}$ ~~$\frac{1}{290}$~~ ~~$\frac{1}{291}$~~ $\frac{1}{294}$ ~~$\frac{1}{240}$~~	Zaopatrzono prosięta w marki uszne.
$\frac{1}{271}$ $\frac{1}{281}$ $\frac{1}{290}$ $\frac{1}{240}$ $\frac{1}{291}$ dnia $^{5}/_{8}$ l. p. 421–423, 425 i 427	1	3	$\frac{1}{42}$ $\frac{1}{245}$ ~~$\frac{1}{288}$~~ ~~$\frac{1}{294}$~~	
$\frac{1}{288}$ $\frac{1}{294}$ pod Nr. 72		2	$\frac{1}{42}$ ~~$\frac{1}{245}$~~	
$\frac{1}{245}$		1	$\frac{1}{42}$	Doniesiono c. k. Starostwu dnia $^{19}/_{8}$ b. r. Dnia $^{21}/_{8}$ 1914 sprawdzono pomór. N. N. lek. weterynaryjny.
	2	1	$\frac{1}{42}$ $\frac{57}{162}$ $\frac{1}{315}$	
	2	3	$\frac{1}{42}$ ~~$\frac{57}{162}$~~ $\frac{1}{315}$ $\frac{1}{272}$ $\frac{1}{268}$	
$\frac{57}{162}$ Kamionka str.	1	3	$\frac{1}{42}$ $\frac{1}{315}$ $\frac{1}{272}$ $\frac{1}{268}$	Wieprza $\frac{57}{162}$ zabił sobie na święta.

Rota przysięgi

dla oglądacza bydła prowadzącego kataster świń.

Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu i Wszystkowiedzącemu, że poruczone mi obowiązki prowadzenia ewidencyi i markowania świń jak najsumienniej wykonywać będę według wskazówek instrukcyi i obowiązujących przepisów a w szczególności, że będę się starał, aby wszystkie świnie w odnośnej gminie należycie markami poznaczone były i w kataster wciągnięte, że tylko na takie zwierzęta będą wydawane paszporty, których stan zdrowia zostanie przezemnie zbadany, że kataster świń, oddane mi marki i kleszcze starannie przechowywać będę i nie dopuszczę, aby z nich mogło być zrobione jakiekolwiek nadużycie, wreszcie, że o spostrzeżonych przezemnie przekroczeniach tyczących się katastru świń donosić będę przełożonej władzy politycznej powiatowej.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Rejestr

przeznaczonych do rozsprzedaży, będących własnością

(znajdujących się w tuczarni ______________

Liczba porządkowa	Opis zwierzęcia			Dzień	Miejsce	Nazwisko i miejsce zamieszkania poprzedniego posiadacza
	płeć	maść i wiek	szczególne znaki	nabycia		

świń

handlarza ____________________ w ____________________

____________________ w ____________________).

Miejsce i data wydania paszportu	Data dalszej sprzedaży lub innego rodzaju ubytku	Nazwisko i miejsce zamieszkania nabywcy względnie innego odbiorcy	Uwaga